

Букурешт – У присуству мађарског премијера Виктора Орбана, познати протестантски епископ Ласло Текеш, иначе лидер радикалне струје мађарских сецесиониста у румунској покрајини Трансилванији, затражио је у говору одржаном у летњој школи у Бањи Тушнад (Балвањош) да Будимпешта „изгради систем националне сарадње тако да пружи протекторат Трансилванији онако како је то Аустрија учинила са Јужним Тиролом”.

Ова је изјава оцењена у Букурешту као нова ескалација сецесионистичких настојања мађарских политичара у румунској Трансилванији, који су најпре од захтева за културном аутономијом округа са већинском мађарском популацијом (окрузи Ковасна, Харгита и Муреш), потом за територијално-административном аутономијом, сада прешли отворено на захтев да традиционално румунска територија, позната под именом Трансилванија (Ердељ), постане протекторат Будимпеште.

Епископ Текеш, који је активни политичар и потпредседник Европског парламента, гневно је оптужио румунску централну власт за колонијалне грехе.

„Ми Трансилванци сити смо тога што Букурешт управља Трансилванијом као неком врстом колоније”, рекао је Текеш уз прећутно одобравање премијера Мађарске Орбана.

Он је успут затражио да мађарски хералдички стручњаци што пре израде аутентичну трансилванијску заставу која би се слободно вијорила.

Летња школа у трансилванијској бањи Тушнад, на којој се једном годишње окупљају мађарски аутономаши из Румуније, постала је већ традиционално место за лансирање свакојаким сецесионистичких идеја и планова. Овогодишње летње течајеве пратило је 350 „полазника”, међу којима су се налазили и гости из једанаест држава Европе.

Организатори су саопштили медијима да су они дошли из „Мађарске, Велике Британије, Италије, Шпаније, Швајцарске, Финске, Пољске, Словачке, Словеније, Украјине и Војводине”.

Румунске власти већ годинама иритира чињеница да на течајеве у Тушнад долазе, без икакве званичне најаве и протоколарних позива, будимпештански поглавари, председници државе и премијери. Својим изјавама они се често грубо мешају у румунске унутрашње ствари.

Раније су поводом тог самовољног и непријављеног доласка мађарских државних достојанственика на румунску територију избијали прави дипломатски скандали. Али, откако је и Румунија постала чланица ЕУ, то се у Букурешту гута као нешто нужно и неизбежно како се не би повредио „европски дух”. Истина, и сада севне понека медијска варница или полети неки презрели парадајз на незване мађарске високе госте, као што се то пре неки дан десило премијеру Орбану у Тушнаду.

Бранећи државни суверенитет своје земље, румунски премијер Виктор Понта оценио је да најновије сецесионистичке изјаве Текеша, изречене у присуству мађарског премијера, „нису само увредљиве него су и кривичне и као такве треба да буду санкционисане и од стране председника Трајана Басескуа, ако би Румунија имала једног правог председника”.

Алузија је врло јасна. Председник Басеску је често оптуживан да „шурује са Мађарима” у очитој намери да привуче њихове гласове. Реч је о шест до седам одсто бирачког тела. „Мађарски гласови” су често били одлучујући на румунским политичким теразијама. Према резултатима последњег пописа становништва из 2011. године, мађарско становништво у Румунији броји око 1.300.000 људи, што је за око 200.000 мање него пре десет година.

Милан Петровић

(Политика)